

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.674 van 3 december 2013
in de zaak A. 207.317/XIV-35.072**

In zake : Ludo CLAESSWINNEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 13 december 2012, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 4 december 2012 van de minister van Binnenlandse Zaken waarbij de voorlopige schorsing die verzoeker kreeg opgelegd, met inhouding van 5% van de wedde, met vier maanden wordt verlengd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 221.887 van 20 december 2012 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing ingewilligd.

De verwerende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Joke Goris heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. Verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2013.

Kamervoorzitter André Beirlaen heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor verzoeker, en adviseur Jana Mouton, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Joke Goris heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Er wordt verwezen naar het tussenarrest nr. 221.887 van de Raad van State van 20 december 2012. Hieraan dient toegevoegd dat verzoeker, naar eigen zeggen, intussen het werk heeft hervat.

IV. Onderzoek van de middelen

4. Eerste middel

4.1. Standpunt van de partijen

4.1.1. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van de artikelen 59 en 61 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van de formele en materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel en van het vermoeden van onschuld.

Verzoeker uit kritiek op de redenen die in het bestreden besluit worden vermeld om te stellen dat de aanwezigheid van verzoeker in de dienst het dienstbelang schaadt. Het louter bestaan van een vordering tot verwijzing naar de correctionele rechtbank en een beschikking tot verwijzing die niet in kracht van gewijsde gegaan is, kan op zich de voorlopige schorsing niet verantwoorden. Dit was zo voor de initiële schorsing en geldt ook voor deze beslissing, die alleen maar verwijst naar de “ongewijzigde toestand voor wat de doorverwijzing naar de correctionele rechtbank betreft”. De beslissing verwijst naar “de aard van de feiten” en naar de “omstandigheden waarin deze zouden zijn gepleegd” maar dat blijkt niet uit het dossier, waarin enkel een “juridisch-technische incriminatie” wordt vermeld. Bovendien wordt tegen hem slechts “een enkel feit” weerhouden, dat hij betwist en dat niet correspondeert met de zaken die in de persartikels worden omschreven. In ieder geval kan de minister juridisch geen steun vinden in krantenartikels en had zij moeten wachten op de inzage van het strafdossier en de beslissing van de Kamer van Inbeschuldigingstelling. De motivering om hem verder buiten de dienst te houden verschilt niet van de motivering van de eerste schorsingsbeslissing. Er wordt niet gemotiveerd waarom het belang van de dienst zich niet verstaat met zijn aanwezigheid in de dienst. De elementen die de eerste keer in aanmerking werden genomen, zijn aan geen nieuwe evaluatie onderworpen en er is ook niet nagegaan of hij opnieuw in de dienst geïntegreerd kon worden. Er

is geen onderzoek gewijd aan de ernst van de feiten om in functie daarvan zijn verdere indienstneming te beoordelen. Zo er al in 2010 mediabelangstelling was -en daarin is hij nooit bij naam genoemd-, dan is die belangstelling inmiddels verdwenen. Verwijzing naar afkeurende commentaren en onbegrip bij de bevolking en repercussies binnen het korps zijn louter speculatie en niets wijst erop dat zijn verdere schorsing daaraan kan remediëren. Er is een groot tijdsverloop dat de noodzaak van een voorlopige schorsing tegenspreekt. De hiërarchie is sinds 2010 op de hoogte van de feiten en bijna twee jaar later stelt de minister plots dat de aanwezigheid van verzoeker tegen het dienstbelang ingaat. De beoordeling van het dienstbelang gaat voorbij aan de verklaring van de overste van verzoeker dat zijn aanwezigheid verenigbaar is met het dienstbelang; hij is ook na 2010 altijd blijven werken.

4.1.2. De verwerende partij antwoordt dat de bestreden beslissing verwijst naar de ongewijzigde toestand, wat betekent dat er geen bijkomende inlichtingen beschikbaar waren omtrent de uitspraak van de Kamer van Inbeschuldigingstelling. Voorts doet de bestreden beslissing geen afbreuk aan het vermoeden van onschuld. Op basis van de stukken van het dossier – de tenlastelegging, de doorverwijzing, krantenartikels - kon de minister zich een duidelijk beeld vormen van de aard van de feiten en van de omstandigheden en steunt zij haar beslissing op deugdelijke motieven. Zij heeft het dossier geactualiseerd, maar er was geen nieuwe informatie voorhanden en het bleek ook niet dat de terugkeer van verzoeker het dienstbelang niet langer zou schaden. De verwerende partij benadrukt dat het om een ordemaatregel gaat en er enkel wordt gekeken naar de verenigbaarheid van verzoekers aanwezigheid met het belang van de dienst. Een onderzoek en beoordeling van de feiten vindt plaats tijdens de tuchtprocedure.

4.1.3. Verzoeker repliceert dat de verwerende partij ten onrechte voorhoudt dat zij zich kon baseren op de verwijzingsbeschikking van de raadkamer om de eerste beslissing tot schorsing evenals de beslissing tot verlenging ervan te nemen, ondanks het hangende hoger beroep bij de Kamer van Inbeschuldiging-

stelling. Door het hoger beroep bestaat er echter geen einduitspraak met kracht van gewijsde omtrent het al dan niet doorverwijzen van verzoeker naar de correctionele rechtbank, zodat die verwijzing geen deugdelijk motief kon zijn om verzoeker voorlopig te schorsen en die schorsing later te verlengen.

De verwerende partij kon zich volgens verzoeker evenmin dienstig steunen op “de aard van de feiten” en “de omstandigheden waarin deze werden gepleegd”, nu de abstracte omschrijving daarvan niets zegt over wat er is gebeurd en krantenartikels in deze geen bewijs vormen.

Verzoeker stelt verder dat de verwerende partij de zaken omkeert, waar zij de afweging maakt of er nieuwe elementen zijn die haar ertoe kunnen brengen de voorlopige schorsing niet te verlengen. Daarentegen moet de afweging worden gemaakt of het nog nodig/absoluut noodzakelijk is om de voorlopige schorsing te handhaven.

Voorts verwijt verzoeker de verwerende partij overdreven angst voor de pers.

In zoverre de verwerende partij betoogt dat zij slechts in een deel van het gerechtelijk dossier inzage heeft gekregen, stelt verzoeker dat dit een omvangrijk deel geweest moet zijn en dat de verwerende partij bij de procureur des Konings had kunnen aandringen omtrent de vraag naar de reden van de plotse weigering tot inzage in het dossier.

Ten slotte argumenteert verzoeker dat zijn reïntegratie na het schorsingsarrest de dienst niet heeft verstoord en dat de kranten over andere onderwerpen schrijven.

4.2. Beoordeling

4.2.1. In het voormelde schorsingsarrest nr. 221.887 van 20 december 2012 heeft de Raad van State het eerste middel als “ernstig” beoordeeld om de volgende redenen:

“10. Om na een eerste beslissing tot voorlopige schorsing die schorsing te verlengen, is een nieuwe beslissing vereist. Om een nieuwe beslissing ter zake te nemen, moet de verwerende partij opnieuw afwegen of de feitelijke gegevens van de zaak, zoals zij inmiddels geëvolueerd zijn en aanleiding hebben kunnen geven tot

nieuwe inzichten over de gebeurtenissen en de bijhorende desoriëntering van de werking van de dienst, haar nog wel toelaten te besluiten dat een verdere voorlopige schorsing toch nog noodzakelijk is om de goede werking van de dienst te verzekeren, in welk geval zij ook rekening zal moeten houden met andere ordemaatregelen die zij kan treffen, zoals de voorlopige tewerkstelling in een dienst waar de betrokkene wel nog kan functioneren.

11. Bij het verlengen van een preventieve schorsing moest het bestuur vooreerst onderzoeken of de inzichten aangaande het bestaan van de feiten en de verantwoordelijkheid van de betrokken ambtenaar niet gewijzigd zijn, meer bepaald of zij nog altijd de ernst vertonen die een voorlopige maatregel rechtvaardigt.

12. De verwerende partij leidt de ernst van de feiten uitsluitend af uit de verwijzingsbeslissing naar de correctionele rechtbank. Op zich zegt die verwijzingsbeslissing evenwel niets anders dan dat de verzoeker verdacht wordt van het niet verlenen van hulp aan een persoon in nood als gevolg van politiegeweld. Waarvoor die algemene strafrechtelijke kwalificatie in concreto staat blijkt de verwerende partij niet onderzocht te hebben; ook heeft zij geen informatie ingewonnen over de omstandigheden waarin de verzoeker het misdrijf waarvan hij verdacht wordt, gepleegd zou hebben. Inzonderheid de vaststelling dat de feiten dagtekenen uit 2006 en dat zij in 2010 aan het bestuur bekend raakten doet in dit geval besluiten dat de verwerende partij in 2012 niet zonder meer kan verwijzen naar de algemeen gestelde vordering van de procureur des Konings en de beslissing van de raadkamer. En persartikels kunnen geen grond vormen voor het bewijs van de feiten. De verwijzing naar het “ernstig karakter van de onderzochte feiten” heeft derhalve geen deugdelijke grondslag.

De ontstentenis van bewijs van een degelijk onderzoek van de feiten die de verzoeker daadwerkelijk gepleegd heeft -en die hij ten overstaan van het bestuur blijft betwisten-, vitieert ook de conclusie dat daar “gebeurlijk ernstige deontologische fouten” aan verbonden kunnen worden en dat “essentiële beroepswaarden en deontologische plichten onherroepelijk geschaad zouden kunnen zijn”.

13. Met betrekking tot de vraag naar de noodzaak van de verwijdering van de verzoeker uit de dienst -zijn verwijdering zelfs uit “om het even welke politionele of niet-politionele opdracht”-, verwijst de verwerende partij naar de ruime ruchtbaarheid die de zaak in de nationale pers en bij de politie gekregen heeft, naar de plaats van de verzoeker in de hiërarchie en naar het feit dat bij een blijvende tewerkstelling de integriteit, geloofwaardigheid en het imago van de politie en de sereniteit van de politiediensten ernstig in het gedrang kan komen.

De Raad van State stelt vast dat de beoordeling die de verwerende partij in de bestreden beslissing vermeldt, in wezen niet verschilt van de beoordeling die zij bij de eerste preventieve schorsing van de verzoeker aangehouden heeft. De passieve houding waarvan de verwerende partij op die manier doet blijken, strookt niet met haar verplichting om bij de verlenging van de schorsing -een beslissing waarbij de verzoeker opnieuw in een uitzonderingspositie wordt geplaatst- de gehele situatie van de verzoeker en van zijn plaats in het bestuur te heroverwegen. Immers, zelfs wanneer de verkregen informatie omtrent de ernst van de feiten geen nieuwe stellingname zou behoeven, vergt het eenvoudig verloop van de tijd op zich reeds een actualisering van de beoordeling van het impact van de feiten op de werking van de dienst. Gewis zijn ruchtbaarheid in de pers en de bekendheid van de problemen binnen het korps elementen die een rol kunnen spelen bij de beoordeling van het dienstbelang, maar dergelijke elementen blijven niet onveranderd de beoordeling van de noodzakelijke afwezigheid uit de dienst beïnvloeden. Met andere woorden, het tijdsverloop sinds de vorige beoordeling, noodzaakt op zich een onderzoek van de actuele gevolgen van de media-aandacht en van aanwezigheid in de dienst. En uit

de beslissing noch uit het dossier van de zaak blijkt niet dat de verwerende partij die evolutie concreet beoordeeld heeft. In ieder geval blijkt de verwerende partij nooit ingegaan te zijn op de verklaring te weerleggen van de functionele meerdere van de verzoeker -die reeds naar aanleiding van zijn eerste schorsing bij het dossier werd gevoegd- waarin deze stelt dat een schorsing van de verzoeker met verwijzing naar de recente persaandacht, bij de collega's onbegrijpelijk overkomt, demotiverend werkt en zelfs contraproductief is.

14. De verwerende partij toont niet aan dat zij deugdelijke redenen heeft om de verzoeker opnieuw buiten de actieve dienst te plaatsen. Niet alleen blijkt uit het dossier niet dat zij in de afgelopen vier maanden voldoende inspanningen heeft geleverd om zicht te krijgen op wat de verzoeker precies misdaan heeft, maar ook voldoen de redenen die zij aanvoert om de noodzaak te bewijzen van het langer buiten dienst houden van de verzoeker niet. In wezen poogt zij met algemeenheden, die eigenlijk niet meer zijn dan stijlformules, de concrete bewijslast te ontlopen die op haar rust.

15. Het middel is ernstig.”.

4.2.2. De argumentatie van de verwerende partij in haar memorie van antwoord is identiek aan de argumentatie die zij aanvoerde in het kader van de schorsingsprocedure. Deze argumenten werden door de Raad van State beoordeeld in het hiervoor aangehaalde tussenarrest nr. 221.887 van 20 december 2012.

Deze beoordeling houdt ook in de thans voorliggende annulatieprocedure stand.

4.2.3. Bijkomend brengt de verwerende partij hier tegenin dat het om een ordemaatregel gaat en er enkel wordt gekeken naar de verenigbaarheid van verzoekers aanwezigheid met het belang van de dienst. Een onderzoek en beoordeling van de feiten vindt volgens haar plaats tijdens de tuchtprocedure. Dit standpunt dient verworpen. Ook voor een voorlopige schorsing is het noodzakelijk dat het bestuur een degelijk onderzoek voert naar de feiten alvorens het kan oordelen over de verenigbaarheid van verzoekers aanwezigheid met het belang van de dienst. Het is onontbeerlijk dat het bestuur, alvorens een voorlopige schorsing op te leggen, zich heeft vergewist van de feiten en de verantwoordelijkheid van de betrokken ambtenaar. Dit geldt des te meer, nu de verzoeker in casu de feiten ten overstaan van het bestuur blijft betwisten. Zoals reeds uit het tussenarrest blijkt, is de verwerende partij tekort geschoten in haar verplichting tot behoorlijke feitenvinding. De verwijzing naar het “ernstig karakter van de onderzochte feiten” heeft volgens het tussenarrest van de Raad van State immers geen deugdelijke

grondslag bij ontstentenis van bewijs van een degelijk onderzoek van de feiten die de verzoeker daadwerkelijk gepleegd heeft. De verwerende partij kan de beslissing tot verlenging van de voorlopige schorsing dan ook niet steunen op de overweging dat aan de bewuste feiten “gebeurlijk ernstige deontologische fouten” verbonden kunnen worden en dat “essentiële beroepswaarden en deontologische plichten onherroepelijk geschaad zouden kunnen zijn”. Het feit dat het “slechts” om een ordemaatregel gaat en niet om een tuchtprocedure, verandert hier niets aan.

4.2.4. Uit het voorgaande blijkt dat de argumenten van de verwerende partij niet overtuigen. De conclusie van het schorsingsarrest nr. 221.887 van 20 december 2012 blijft ook in de annulatieprocedure overeind.

Het eerste middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 4 december 2012 van de minister van Binnenlandse Zaken waarbij de voorlopige schorsing die Ludo Claeswinnen kreeg opgelegd, met inhouding van 5% van de wedde, met vier maanden wordt verlengd.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde beslissing.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie december tweeduizend dertien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

André Beirlaen